

30 Oktober 2024

Märstaåns vattensamverkansgrupp

Agenda

- Välkommen 13:30-13:40
- Presentationsrunda (Roll och ansvar i samverkan och inom organisation) 13:40-14:00
- Samverkansavtalet 14:00-14:30
- Diskussion om avtal och ändringsbehov 14:30-14:50
- *PAUS 14:50-15:00*
- Status för Märstaån 15:00-15:20
- Diskussion, funderingar 15:20-15:30
- Information från kommunen om PFAS 15:30-15:45
- Övriga frågor 15:45-16:00
- Nästa möte
- Avslutning

Vattenförekomster

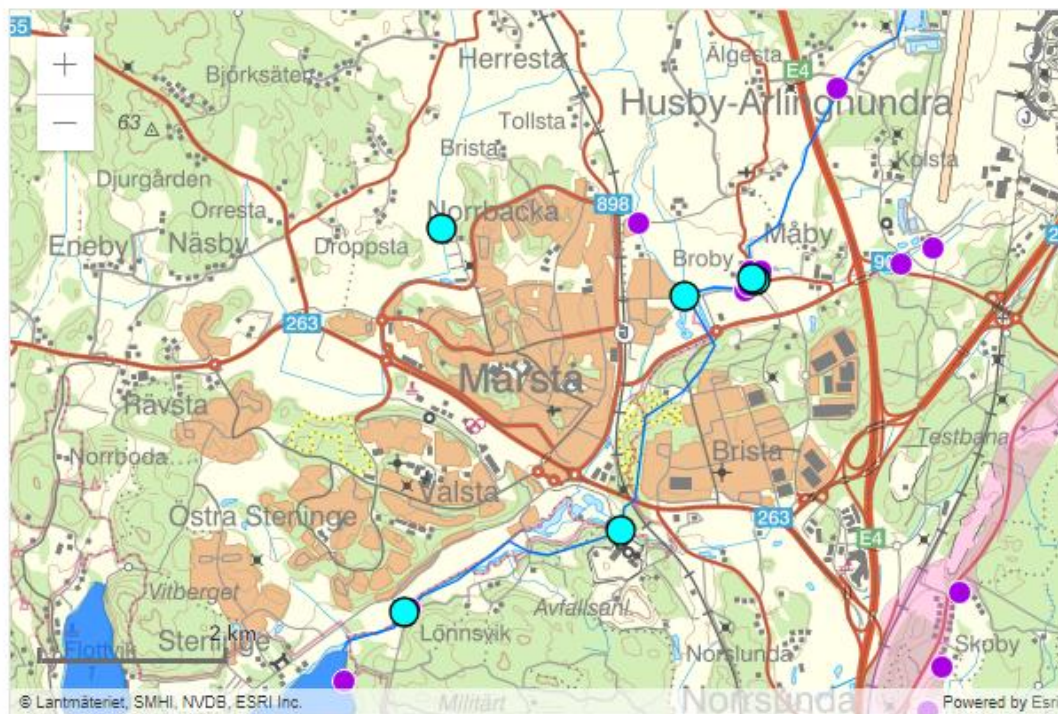
Sammanställning över vattenkategorier

Vattentyp	Antal	Längd/area
Grundvatten	10	11,53 km ²
Sjö	5	48,16 km ²
Vattendrag	8	84,57 km
Summa	23	

Statistiken avspeglar senaste publika klassningen för vattenförekomster 2023-05-30

Märstaåns Vattensamverkan

Beskrivning

Medlemmar

Swedavia AB

AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad

SÅAB (Sigtuna Återvinning AB)

Sigtuna kommun - Miljö- och Hälsoskyddskontoret

Sigtuna kommun -VA-verket

Becker Industrial Coatings AB

Kvalitetsgranskad	Ej granskad
Programområde	Sötvatten
Programtyp	Löpande program
Ansvariga organisationer	Märstaåns vattensamverkan
Syfte	SRK, Samordnad recipientkontroll
Startår	2012
Slutår	-
Status	Pågående
Geografisk utbredning	Stockholm
Skapad	2014-11-27 14:01
Senast uppdaterad	2019-07-02 15:06

Samverkansavtal och den årliga rapporteringen

Syfte, mål och gemensamma ansvar

- Startas 2011, redovisas 2015. (medlemmar)
- Öka kunskap om Märstaån och dess delgrenar:
 - Miljösituationen,
 - Påverkanskällor och
 - Åtgärdsbehov**
- Förbättra vattenkvaliteten och uppnå MKN.
- Verksamheternas egenkontroll och samverkans miljöövervakning.
- Årlig rapportering
- Gemensamma träffar 2 ggr/år
- Sigtuna ansvarar för det administrativa

**Gemensam målbild, Medverkande tar ansvar för och vidtar de föreslagna åtgärder som de finner lämpliga, inom ramen för sin verksamhet.

2015-02-11

AVTAL

Märstaåns Vattensamverkan

SAMVERKANSAVTAL

mellan verksamhetsutövare inom Märstaåns
avrinningsområde

Medlemmar: Sigtuna kommun, Sigtuna Vatten och Återvinning AB, Swedavia AB, Lantbrukarnas Riksförbunds kommungrupp i Sigtuna kommun, AB Fortum Värme samägt med Stockholm Stad, Sigtuna Återvinning AB och Becker Industrial Coatings AB. Länsstyrelsen i Stockholm medverkar som adjungerad.

Projekt: Samverkan kring vattenvård inom Märstaåns avrinningsområde, Vattenförekomst EU_CD SE661509-161755.

BAKGRUND

Medlemmarna samverkar sedan 2011 genom Märstaåns Vattensamverkan, enligt samverkansdokument 2011-02-24. Det nya avtalet inklusive "missiv" ersätter tidigare samverkansdokument i syfte att tydliggöra gruppens syfte, mål, gemensamma åtaganden och inbördes ansvarsfördelning mellan medlemmarna.

SYFTE OCH MÅL

Samverkans syfte är att bygga upp gemensam kunskap om Märstaån

Medlemmar

Sigtuna kommun, Sigtuna Vatten och Återvinning AB, Swedavia AB, Lantbrukarnas Riksförbunds kommungrupp i Sigtuna kommun, AB Fortum Värme samägt med Stockholm Stad, Sigtuna Återvinning AB och Becker Industrial Coatings AB.

GEMENSAMMA ÅTAGANDEN

Medlemmarna delar på värdskap för möten, enligt överenskommen turordning (se bifogat beslut från möte 9/2 2015). I värdskap ingår att kalla till möte, vara mötesordförande samt distribuera minnesanteckningar. Dagordning och innehåll på nästkommande möten beslutas gemensamt av gruppen på varje möte. Sigtuna kommun ansvarar för arkivering av gruppens handlingar samt har en sammanhållande funktion i gruppen.

Samverkansavtal och den årliga rapporteringen

Medlemmar träffas 2 ggr/år. Var och en ansvarar för möte enligt roterande schema.

- Syfte/gemensamma tema: t ex PFAS, markavattningsföretag, erosion och översvämningar, provtagning samordning inkl egenkontroll, åtgärdsplan för Märstaån, annat??
- Former för möte: studie besök, seminarier, mm.
- Struktur...

Diskussion om avtal och ändringsbehov

Samverkansavtal och den årliga rapporteringen

- Hur har det fungerat hittills?
- Vad har fungerat bra eller mindre bra?
- Uppfyller vi syftet och mål, på vilket sätt tillämpar vi kunskapen som delas vid möte?
- Vilka av åtagande behöver vi redovisa/ jobba mer med?
- Hur kan vi göra det bättre?

PAUS

Ekologiska Status för Ytvatten i Sigtuna

Status ytvatten

Ekologisk status och potential

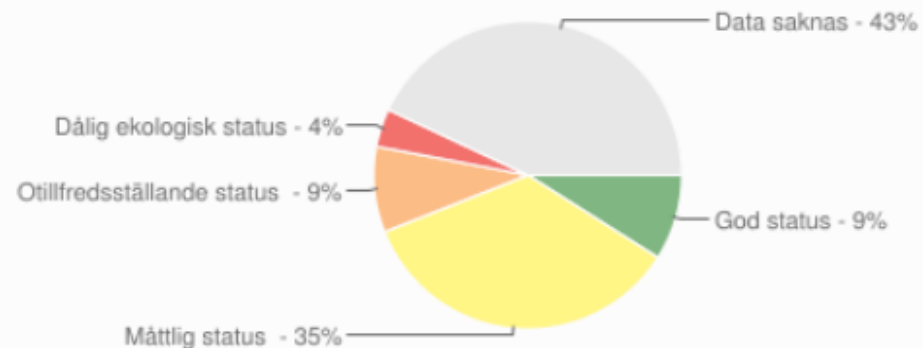
Förvaltningscykel: Senaste bedömning

Vald vattentyp: Alla vattenförekomster

Vald vattentyp: Alla ytvatten

Vald storhet: Antal

Klassning	Antal
Hög status	-
Maximal potential	-
God potential	-
God status	2
Måttlig potential	-
Måttlig status	8
Otillfredsställande potential	-
Otillfredsställande status	2
Dålig ekologisk potential	-
Dålig ekologisk status	1
Ej klassad	-
Data saknas	10
Summa	23 st

Kemisk Status för Ytvatten i Sigtuna

- Kemisk status ?

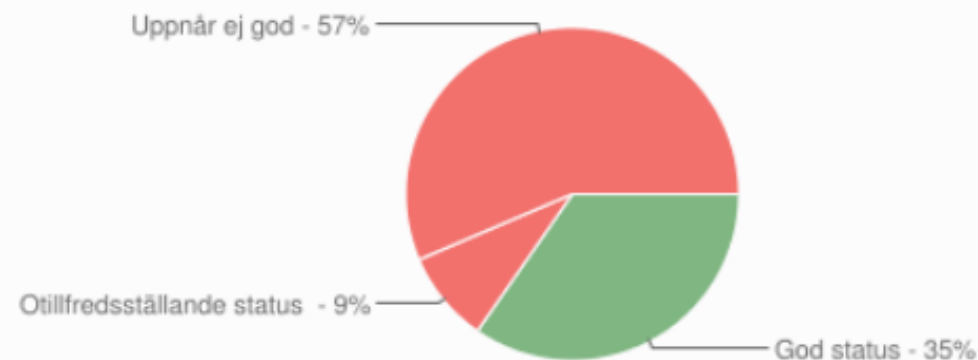
Förvaltningscykel: Senaste bedömning

Vald vattentyp: Alla vattenförekomster

Vald vattentyp: Alla ytvatten

Vald storhet: Antal

Klassning	Antal
God status	8
God status	-
Otillfredsställande status	2
Uppnår ej god	13
Ej klassad	-
Data saknas	-
Summa	23 st

- Kemisk status utan överallt överskridande ämnen

Förvaltningscykel: Senaste bedömning

Vald vattentyp: Alla vattenförekomster

Vald vattentyp: Alla ytvatten

Vald storhet: Antal

Status för Märstaån

Märstaån
Vattenförekomst | MS_CD: WA23364451 | VISS EU_CD: SE661509-161755 | Senaste bedömning

[Sparas som PDF](#) | Dela: [Twitter](#) [Facebook](#) [LinkedIn](#) | [Kontakta ansvarig länsstyrelse](#)

© Lantmäteriet, SMHI, NVDB, ESRI Inc. | Powered by Esri

[Visa i stora kartan](#)

Statusklassning

- Ekologisk status
- Kemisk status
- Tillkomst/härkomst

Måttlig

Uppnår ej god

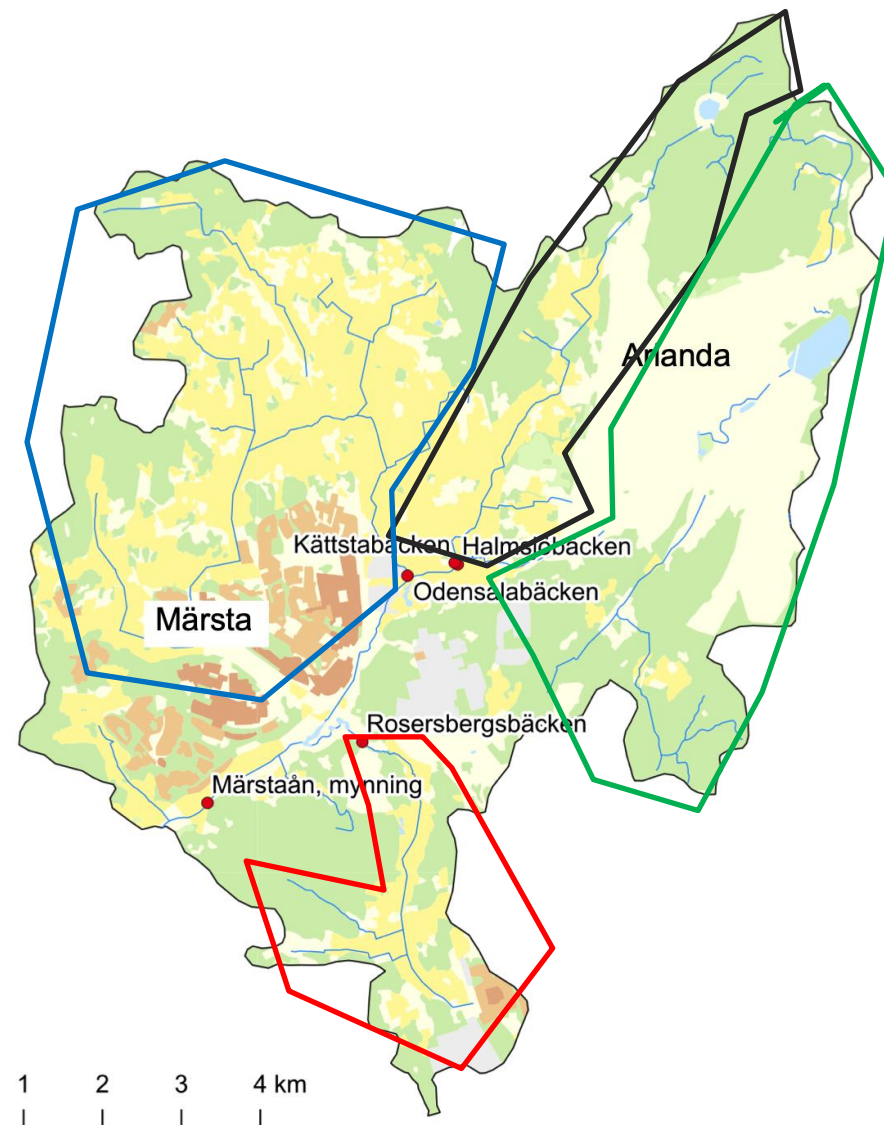
Naturlig

Vattenkategori	Vattendrag
Tillkomst/Härkomst	Naturlig
Längd	13 km
Huvudavrinningsområde	Norrström - SE61000
Delavrinningsområden	
Län	Stockholm
Kommun	Sigtuna
Distriktsindelning	3. Norra Östersjön
Vattenmyndighet	Norra Östersjöns
Ansvarigt län	Stockholm
Åtgärdsområde	Skarven-Närområde (AREA00544)
Delområde/Ansvarsområde	Mälaren (AREA00306) Stockholm (AREA00297)
Koordinater	SWEREF99 TM Nordlig: 6614433 SWEREF99 TM Östlig: 662767

Samverkansavtal och den årliga rapporteringen

- Miljöövervakning
- 12 ggr om året
 - pH, alkalinitet, konduktivitet, mm
 - Näring (löst och total P och N)
 - Prioriterade ämne (Kadmium, bly, nickel)
 - SFÄ (arsenik, krom, koppar och zink)
- Andra?
- PFAS

PFAS arbetet

- Om **PFAS** finns i mark, grundvatten eller ytvatten kan den operativa tillsynsmyndigheten förelägga förorenaren om att denne ska undersöka föroreningen.
- Vid behov kan tillsynsmyndigheten förelägga förorenaren att vidta åtgärder. Båda dessa förelägganden har stöd i **miljöbalkens 10 kapitel om föroreningsansvar**. Undersökningsansvaret är långtgående.
- Det räcker med att tillsynsmyndigheten misstänker eller att det är troligt att ett företag, kommunen, staten eller en annan aktör har kunnat medverka till en föroreningsspridning. Då kan tillsynsmyndigheten förelägga aktören ifråga att undersöka mark och vatten med stöd av **26 kapitlet i miljöbalken**.

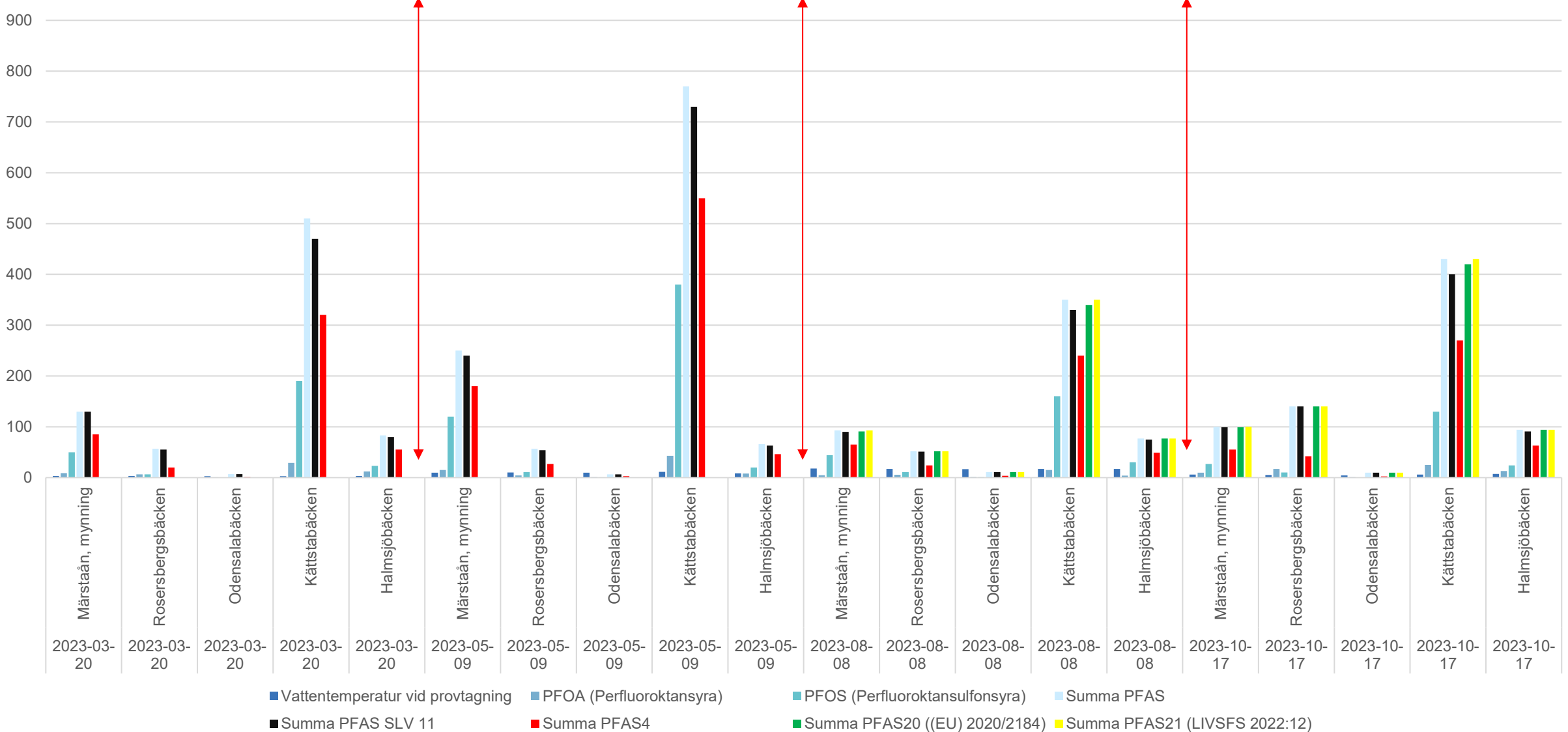
Nytt gränsvärde

- Den europeiska livsmedelssäkerhetsmyndigheten, EFSA, fastställde i september 2020 en skärpt bedömning av hur mycket PFAS-ämnen människor kan få i sig utan risk för hälsan.
- Med anledning av detta har Livsmedelsverket beslutat att det nya gränsvärdet för dricksvatten i Sverige ska vara **4 nanogram per liter vatten (ng/l) för PFAS4** (summan av fyra olika PFAS-ämnen). **Det nya gränsvärdet kommer att börja tillämpas 2026**. Livsmedelsverkets tidigare åtgärdsgräns är 90 nanogram per liter vatten för 11 PFAS-ämnen.
- De mängder av PFAS vi vanligtvis får i oss via mat och dricksvatten orsakar inte akuta hälsoproblem, men ämnena lagras länge i kroppen. Därför är det viktigt att människor får i sig så lite som möjligt av dessa ämnen.
- I dagsläget gäller riktvärdet **4 ng/l PFAS4** och **100 ng/l PFAS21**, och de övergår till att gälla som gränsvärden från 1 januari år 2026 enligt Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrifter **LIVSFS 2022:12**.

Pfas provtagning Märståns Vattensamverkan 2023

Provtagningsdag	Provpunkt	Provets märkning	Vattentemperatur vid provtagning	PFOA (Perfluoroktansyr a)	PFOS (Perfluoroktansulfons yra)	Summa PFAS	Summa PFAS SLV 11	Summa PFAS4	Summa PFAS20 ((EU) 2020/2184)	Summa PFAS21 (LIVSFS 2022:12)
2023-03-20	Märstaån, mynning	MÄR	3,2	8,9	50	130	130	85		
2023-03-20	Rosersbergsbäcken	ROS	2,9	6,2	6,2	57	55	20		
2023-03-20	Odensalabäcken	ODE	2,8	0,7	0,38	6,8	6,8	1,5		
2023-03-20	Kättstabäcken	KÄT	2,6	29	190	510	470	320		
2023-03-20	Halmsjöbäcken	HAL	3,1	12	23	83	80	55		
2023-05-09	Märstaån, mynning	MÄR	9,7	15	120	250	240	180		
2023-05-09	Rosersbergsbäcken	ROS	10	4,3	11	57	54	27		
2023-05-09	Odensalabäcken	ODE	9,6	1,1	0,49	6,3	6,3	2,6		
2023-05-09	Kättstabäcken	KÄT	11,5	43	380	770	730	550		
2023-05-09	Halmsjöbäcken	HAL	8,6	8,2	20	66	63	46		
2023-08-08	Märstaån, mynning	MÄR	17,8	4,8	44	93	90	65	91	93
2023-08-08	Rosersbergsbäcken	ROS	17	5,5	11	52	51	24	52	52
2023-08-08	Odensalabäcken	ODE	16,5	1,3	1,1	11	11	3,5	11	11
2023-08-08	Kättstabäcken	KÄT	17	15	160	350	330	240	340	350
2023-08-08	Halmsjöbäcken	HAL	16,9	3,9	30	77	75	49	77	77
2023-10-17	Märstaån, mynning	MÄR	6	9,5	27	100	99	55	99	100
2023-10-17	Rosersbergsbäcken	ROS	5	17	10	140	140	42	140	140
2023-10-17	Odensalabäcken	ODE	4,5	1,2	0,43	9,7	9,7	2,3	9,7	9,7
2023-10-17	Kättstabäcken	KÄT	6	25	130	430	400	270	420	430
2023-10-17	Halmsjöbäcken	HAL	7	13	24	94	91	63	94	94

Märstaån Vattensamverkan PFAS provtagning i 2023

Övriga frågor